

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321201872
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6321201872.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v právnej veci manželky (matky) R. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v W. W., M. č. XXX/XX, v súčasnosti vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, so sídlom v Banskej Bystrici, Komenského č. 7, zastúpenej JUDr. Máriou Stahovcovou, advokátkou so sídlom v Brezne, ČSA č. 18, proti manželovi (otcovi) Q. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v A., S. č. XX/X, v súčasnosti bytom v W., K. č. XXX/XX, zastúpeného právnym zástupcom KOŽÁK & Partners, s.r.o., IČO: 52408221, so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie SNP č. 13, v mene ktorého koná JUDr. Lukáš Kožák, advokát a konateľ, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom V. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v W. W., M. č. XXX/XX, v súčasnosti bytom v W., K. č. XXX/XX, a V. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v W. W., M. č. XXX/XX, v súčasnosti bytom v W., K. č. XXX/XX, na čas po rozvode, obidve zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, ako kolíznym opatrovníkom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 9P/65/2021-369 zo dňa 18.11.2021, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvode a určení oprávnenej osoby na zastupovanie maloletých detí a správu ich majetku v bežných veciach (druhý výrok), vo výroku o uložení povinnosti otcovi platiť maloletým deťom výživné na čas po rozvode (tretí výrok), vo výroku o úprave styku otca s maloletými deťmi (štvrtý výrok), vo výroku o povinnosti matky pripraviť maloleté deti na stretnutie s otcom, umožniť stretnutie otcovi, odovzdať maloleté deti otcovi a o povinnosti otca v určenom čase maloleté deti odovzdať matke (piaty výrok) a v závislom výroku o trovách konania (siedmy výrok) z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie manželstvo matky a otca rozviedol (prvý výrok), maloleté deti zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a určil, že matka je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach (druhý výrok), otcovi uložil povinnosť platiť maloletým deťom špecifikované výživné na čas po rozvode (tretí výrok), upravil styk otca s maloletými deťmi (štvrtý a piaty výrok), v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol (šiesty výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (siedmy výrok); súd prvej inštancie dospel k záveru, že manželstvo rodičov maloletých detí je trvalo a vážne rozvrátené, preto ho rozviedol (bod 40 a 41 odôvodnenia napadnutého rozsudku); nakoľko maloleté deti boli v celodennej starostlivosti matky a v jej starostlivosti neboli zistené nedostatky so súhlasom otca zveril maloleté deti na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená ich zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach (bod 42 odôvodnenia napadnutého rozsudku), po vyhodnotení odôvodnených potrieb maloletých detí a schopností, možností a majetkových pomerov rodičov dospel k záveru, že primerané výživné na čas po rozvode zo strany otca predstavuje sumu 130,- € mesačne na maloletého V. a sumu 110,- € mesačne na maloletú V. (bod 43 odôvodnenia napadnutého rozsudku), za účelom zachovania

vzťahu s otcom upravil styk maloletých detí s otcom a určil práva a povinnosti rodičov pri výkone práva styku otca s maloletými deťmi (bod 44 odôvodnenia napadnutého rozsudku); súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 18, § 19 ods. 1, § 22, § 23 ods. 1, 2 a 3, § 24 ods. 1 a 4, § 25 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine; o trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52, § 55 a § 57 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C.m.p.“)

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala matka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne včas odvolanie zo dňa 08.12.2021 (č.l. 405-407 spisu); odvolaním výslovne napadla len výrok o určení výživného a výrok o úprave styku otca s maloletými deťmi; matka nesúhlasila s určeným výživným a žiadala jeho zvýšenie na sumu 160,- € mesačne na maloletého V. a na sumu 140,- € mesačne na maloletú V., pričom vyčítala súdu prvej inštancie, že neskúmal oprávnenosť výdavkov otca v jeho peňažnom denníku, ktoré znížili jeho daňový základ ako živnostníka; matka nesúhlasila ani s úpravou styku otca s maloletými deťmi, ktorý žiadala obmedziť len na sobotu a nedeľu v jej bydlisku, pretože je podľa nej potrebné najskôr vybudovať a posilniť vzťah otca s deťmi; na základe uvedeného matka navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zmenil v zmysle podaného odvolania.

2.2 Otec vo vyjadrení zo dňa 05.01.2022 (č.l. 418-421 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku; odvolanie matky považoval za nedôvodné.

2.3 Kolízny opatrovník vo vyjadrení zo dňa 16.12.2021 (č.l. 414 spisu) k odvolaniu matky navrhol potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správneho.

2.4 Matka v odvolacej replike zo dňa 24.01.2022 (č.l. 431 spisu) prostredníctvom svojej právnej zástupkyne zotrvala na podanom odvolaní a jeho dôvodoch.

2.5 Otec v odvolacej duplike zo dňa 18.02.2022 (č.l. 440 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu zotrval na svojej odvolacej argumentácii; navyše uviedol, že dňa 24.01.2022 došlo zo strany matky k napadnutiu jeho osoby, pri ktorom takmer prišiel o život, pričom v dôsledku útoku sa voči matke vedie trestné stíhanie, v rámci ktorého bola matka vzatá do väzby.

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p. preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. po zohľadnení, že podľa § 65 C.m.p. nie je viazaný rozsahom odvolania a podľa § 66 C.m.p. nie je viazaný odvolacími dôvodmi, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvode a určení oprávnenej osoby na zastupovanie maloletých detí a správu ich majetku v bežných veciach (druhý výrok), vo výroku o uložení povinnosti otcovi platiť maloletým deťom výživné na čas po rozvode (tretí výrok), vo výroku o úprave styku otca s maloletými deťmi (štvrtý výrok), vo výroku o povinnosti matky pripraviť maloleté deti na stretnutie s otcom, umožniť stretnutie otcovi, odovzdať maloleté deti otcovi a o povinnosti otca v určenom čase maloleté deti odovzdať matke (piaty výrok) a v závislom výroku o trovách konania (siedmy výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. mu vec v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4.2 Podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

4.3 Podľa § 391 ods. 1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

5.1 Preskúmaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, odvolania matky ako aj obsahu spisu súdu prvej inštancie v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť vo všetkých výrokoch o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Výrok napadnutého rozsudku o rozvode manželstva nebol odvolaním osobitne napadnutý, preto nadobudol právoplatnosť. Z obsahu spisu je zrejmé, že v priebehu odvolacieho konania bolo proti matke začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre zločin ublíženia na zdraví, ktorého sa dňa 24.01.2022 mala dopustiť voči otcovi; matka

je od 24.01.2022 vo výkone väzby; uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 9P/20/2022-29 zo dňa 04.03.2022 boli maloleté deti odovzdané do osobnej starostlivosti otca, pričom otec starostlivosť o maloleté deti aj skutočne vykonáva. Z uvedeného vyplýva, že v pomeroch maloletých detí ako aj rodičov maloletých detí došlo v priebehu odvolacieho konania k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá vylučuje potvrdenie alebo zmenu napadnutých výrokov rozsudku súdu prvej inštancie; v dôsledku podstatnej zmeny pomerov nemožno v súčasnosti hovoriť o riadne zistenom skutočnom stave veci; aj keď súd prvej inštancie sa nedopustil pochybenia, pretože nemohol ovplyvniť neskoršiu zmenu pomerov účastníkov konania, odvolaciemu súdu vzhľadom na potrebu doplnenia dokazovania ohľadne súčasných pomerov maloletých detí ako aj rodičov maloletých detí po zohľadnení, že odvolacie konanie má v zásade len opravný charakter a ťažisko zisťovania skutkového (skutočného) stavu veci leží na súde prvej inštancie, nezostávalo odvolaciemu súdu nič iné len napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu výrokov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvede zrušiť a vec mu v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; odvolací súd zrušil aj výrok napadnutého rozsudku o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvede a určení oprávnenej osoby na zastupovanie maloletých detí a správu ich majetku v bežných veciach (druhý výrok), ktorý síce nebol výslovne napadnutý odvolaním, vo veciach starostlivosti o maloleté deti (v konaniach, ktoré môžu začať aj bez návrhu, čo je aj prípad prejednávanej veci) však odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania (§ 65 C.m.p.) a zmena pomerov maloletých detí a rodičov sa týkala aj tohto výroku; ako závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.) zrušil odvolací súd aj výrok napadnutého rozsudku o trovách konania (siedmy výrok), ktorý v dôsledku čiastočného zrušenia napadnutého rozsudku stratil svoje opodstatnenie.

6. V ďalšom konaní (§ 391 ods. 3 C.s.p.) súd prvej inštancie vec opätovne prejedná, doplní dokazovanie ohľadne aktuálnych pomerov maloletých detí a rodičov a opätovne rozhodne o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvede; svoje rozhodnutie súd prvej inštancie primerane odôvodní.

7. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože nebol podaný návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania (§ 57 C.m.p.) a nejde ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 58 C.m.p.).

8. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho

odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo sa obrátiť na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže súčasne so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.